

Pest 1859, vasárnap Szeptember 4-dikén.
Megjelenik minden vasárnap másfél nagy iven.

1. köt. 7. sz.

Előzetési díj fél évre 5 ft. 25 kr., egész évre 10 ft. 50 kr.
Előfizetheti: Werfer Károly kiadónál feldunator 10. szám alatt, és minden es. kir. postahivatalnál.

Szende ur első szünetüve.
Rajz.

Ha valakinek szeszélye jőne effélére figyelmezni, kora reggel már (városi értelemben: nyolcz kilencz óra között) egy halvány izgott arcú fiatal embert láthatott volna az utcasarkok falragasz-táblái előtt gondos figyelemmel vizsgálgatni a szinlapot, és azon emberek arcát, kik azt átfutni pillanatokra megállapodtak.

Ez ő: Szende ur, kinek ma adják első szünetüvét.

Kicsoda? micsoda ő?

Senki, semmi még most, de minden lesz estétől kezdve, — természetesen csak úgy, ha darabja sikert arat.

Létele e darabjával kezdődik, mint a Napoleon család I. Napoleonnal.

Szemei ott legelnek a szinlapon, büszkén, önérzettel elégtűnt, mint a szorgalmatos gazdáéi a zöld vetéseken.

A szinlap! a jó szinlap!.. Az első száj,

mely nevét a hir szelének szárnyaira adja... Az első lap, melynek betűi dicsőségét hirdetik....

Azok a kedves, szeretetreméltó betűk, kaczer, sugár természetükkel!...

Mily jól illik e név: Szende, a fehér lapra.

Irta Szende!... Irta Szende!...

Megálljatok egy pillanatra még, ti, fürge

járókelők, és ne távozzatok oly gyorsan, és oly egykedvű, fagyos, közönyös arccal.

Ti nem tudjátok, mi mindent rejt magában ez egyszerű laposka!

Mit tudtok ti ama titkos sóhajok és ábrándok közt átvirrasztott éjlekről!... a küzdelmek, az ilhettesség ama rejtélyes lázairól!...?

Mit ismeretek ti ama szép, de merész reményeket, melyek e lap sorsával össze vannak fonva?.. Ama vakmerő álmokat, miknek teljesülése az est szeszélyétől függ?!

Ó, maradatok, maradatok még egy pillanatra! véssétek mélyebben emléketekbe a nevet... olvassátok, tanulmányozzátok még kiséteket és sorokat... és, az Istenért, vegyék le arccotok ama rideg közönyt, mutassatok egy kis-sé több érdeklődést!...

Ah!... szivetek köbül van!..

Mentek, mikint jöttetek, egykedvűen, közönyösen...

Ah! sohajtja Szende ur is, és lehangoltan tova siet, — hogy egy másik utcasarknál hasonló, vagy még rosszabb jelenetnek legyen tanuja.

Izgatottsága pillanatról pillanatra növekszik, — nyugtalanság, félelem, láz marcangolja szivét.

Ó, mennyire óhajta e napot, és most... most, midőn megérkezett, midőn végre itt van, mint szeretné azt még elhalasztani kissé...

Bátorsága, önbizalma mind jobban jobban tovatűnik.

Kételemek szállják meg szivét, miket addig nem ismert, és önbizalmatlanság, mely idegeit ingerültségben tartja!

Kétkedni kezd önmagában, tehetségében darabja sikerében!...

De most már késő minden!.. A szinlap szét van hordva. A darabot estére adni fogják. Nem lehet többé a dolgon segíteni.

Ah, és az idő is mily lassan halad. Még csak két negyed tízre, és a főpróba csak tizenegy óraker lesz.

Addig tán haza fordul kissé.

Ah, nem, mit csináljon otthon? ha az ember egyedül van, az izgatottság, a láz még türeltlenebb.

Hát ha barátait keresné föl?

Barátjait?! Vannak is neki barátjai! Neki csak igricei és vetélytársai vannak, kik csak igrizgetni fognák őt, és gnyolódniának félénksége felett.

Jobb lesz, ha befordul valamely kávéházba.

It legalább idegen emberek közt leend, kik őt nem ismerik, s lapokat talál, melyek talán beszélnek felőle.

De ah! A lapok hallgatnak, s egy szomszédasztalnál nevé hallja enlítettini.

Szive nagyot dobban; félve hordozza körül tekintetét, és csak akkor nyugszik meg kiséte, midőn meggyőződik, hogy azok, kik felőle beszélnek, valóban nem ismerik őt.

Szende! Szende! ki ez a Szende? Ismeritek nevéte?

A ki ezen kérdést fitymáló, kicsinyítő hangon tette, Szende urnak természetes vetélytársa: költő. Szinműveket novellákat és verseket ír. Szinműveit visszadobják ugyan, de verseit és novelláit annál nagyobb készséggel közli a „Napkelet” és a „Magyar néplap.”

Érthető tehát a méltatlankodás és kicsiny-

lés, melyet barátjától ismételve kérdi, ha hallották-e valaha e fül nem hallotta nevet?

Barátjai, kiket az egész dolog nem sokat érdekel, nem tartják méltónak fáradságra, hogy egy közönyös nemmel többet válaszoljanak; egyik azonban, ki szintén irodalmi aspiráns, és szakavatottságát kívánja bebizonyítani rejtélyes arccal azt jegyezte meg, hogy bizonyosan álmév lesz.

Magam is azt hiszem, felelt kissé megütődve a méltatlankodó költő, és hangjából egészen tovatűnt a fitymáló gúny.

Hátha valamely tekintélyes író rejtőzködött ez álmév alá?

Nem lenne eszéletes dolog magát compromittálni!

Szendék kezében reszketni kezdett a lap, tánczra kerekedtek a betűk; lángolni érzé arccát, a földet inogni lábai alatt, és szive oly hangosan vert, hogy képes lett volna ütéseit megszámitani.

Kalapját mélyebben szemére huzta.

Ha fölsímernek őt!..

Vagy talán már fölsímerték, s e gúny és fitymálás szándékosan az ő megszégyenítésére történik?

Szive elszorult.

Eleinte bosszú, düh, később fájdalom fogta el.

Első fájdalma volt ez a nyilvánosságnak; az alvó áldozat, mit szive a hír kegyetlen istentiszonyának hozott.

Ó, mi jó a homály, az árny, az ismeretlenség!

Tegnap még igaz hogy nem említék nevéte, de nem is lett volna bátorsága senkinek is azt gúnylással és fitymálással venni ajkaira!

Szegény fiu, hát nem gondoltad meg előre, hogy a nyilvánosság terére lépve, mily sok emberi jogról kell lemondanod. Hogy egyéni séged megszűnt szent, sérthetetlen lenni. Hogy most már mindenkinek joga van lényedet nyíltan boncolgatni, s azon ürügy alatt, hogy művedet bírálják, szivedet marcangolni.

Ó, miért nem maradtál ügyvédéd homályos irodájában?

Egy ember szeszélyét könnyebb elviselni, mint az egész világot, s ha magasra törő lelked fájdalmasnak találta is a gépies munka bilenseit; lassankint, hidd nekem, hozzá szoktál, később kiengesztelődött volna sorsoddal.

Ó, igaz! igaz! sohajtja magában! Miért is engedém magamat elcsábíttatni!?

Miért nem fojtám vissza szivembe a kitűnő lángot? a sohajt, mit az igaztalanságok érzete csalt ajkaimra; a hangot, mely a jogoságot és méltányosságot keresi?

Nem szebb, jobb lett volna-e szivemben, agyamban őrizni meg az eszméket, szeplőtlenül, szűzen, a mint azok ott megszülettek; mint vándorbotot adva kezükbe, száműzni őket a részvéttelen világba, hol oly kevés a vendégszeretők sziv, hogy azoknak habár csak pillanatokra is, tanyát adjon?

Ó, bizonyára, ezt sokkal jobban tovéd vala, ifju barátom!

Még akkor is, ha az érzések kopogtatásáért minden sziv megnyílnék; ha az igazság, melytől elméd sugározna, minden lelket föllekesítene; még akkor is, hidd nekem, az, mi legigazabb, legszentebb volt eszmédben, leggyöngédebb önzéseidben, mint virágról a him-

pór ledörzsolódnék, elveszne az emberek kegyetlen kezei között.

De miért is, miért engedém magamat elcsábíttatni? kérdé magától a fájdalmas sohajttal; de csakhamar még fájdalmasabban sohajtott, mert szivében megtalálta a feleletet ezen kérdésre.

Ah, Adél!..

E sohajt, vagy jobban mondva, e sohajlánczolatot a feje fölötti óra ütése szakította félbe, mely két negyedet vert tizenegyre.

Vége itt a próba ideje.

Lehangoltan, szomorúan ment a színházba.

Ah, ha valami véletlen megakadályozná a darab adását!

Mily örömmel visszavenné, megégetné azt e pillanatban, s térne vissza ügyvédé homályos irodájába.

Hiu remény!

A színésznők egészségesebbek, mint valaha voltak, s oly kegyetlen megjegyzéseket tesznek külsége felett, hogy szegény Szende ha hallaná azokat, bizonyára nem bátorzkodnék még azon szerény zugot is elfoglalni az álfalak mögött, mit a tekintélyes arcza és leereszkedő mosolygó rendező számára kijelölt.

Ah, mily fájdalmasan viszhangzik szivében a sugó éles csengettyűje!

A színészek jőnek, mennek, beszélni kezdenek.

De jó Isten! Minő közöny, minő egykedvűség, minő lanyhaság!

Hisz ezek nem az ő eszméi, ez nem az ő érzése, ezek nem az ő szavai!

Szeretne kirohanni, darabját szétéptni, s szemébe dobni a színészeknek; kiáltván:

Kontárok vagytok mindamnyian!

De e helyett csak halk léptekkel lesuhan a szinpadról, s azon sötét meggyőződéssel hagyja oda a színházat, hogy minden elveszett. Hogy a darab s vele minden a sikerhez kötött remény meghalt.

Szegény fiu, vigasztalódjál: a színészek, a szinpad világa a légszusz lángjaival kezdődik.

Ki tudja mi történik nap lomenté után?

(Vége következik.)

Baldás Sándor.

Távolból.

Gondolsz-e rám a messzeségben
En édes, édes angyalom?!...
Ládd, én mindig feléd sohajtok,
Mindig terőlad álmodom!

Ott járok kedves oldaladnál.
Gondolatban — a réteken.
Förő karod karomba fűzve...
Ah, milyen jó így énekelem!

Körülottem piros virágok;
S bíbor-ajkad hahogy cseveg —
Azt vélem: e virágok szólának...
Mily boldogság, hogy tévedek!

Mert suttoghatna bár körültem
Virág, szellő, lomb vagy patak:
Mindez nekem csak azt susogná:
Hogy édesebb a te szavad!

Sétálunk a szabad mezőben.
Mosolygunk, és beszélgetünk, —
Bár így: mosolygva, és csevegve
Folyánk le végig életünk!

Kis esőre ér partjához érnék,
Hol a nyárgaly zizeg, rezeg;
Hűs árny alatt látván a partot:
Pihenni vágyat érezek.

Leülünk; és költőld szívőre
Hajlik hő kebled, angyalom;...
Én Istentem! a mennyországot
Hát ilyen könnyen elbírom?

Szép kis fejed ölembé hajtod,
Redm omol sütet hajad;
Orezdat lágyan megsimítom:
Miként a szellő a havat.

S szemednek két szép csillagával
Földézszen rám édesdeden,
Mig lelkem öntudatlan bámul
Csodálatos szépségeden.

Gyöngy-fogsorod közt piros rózsát
Tartasz száradnál, vidorul,
S szép ajkaidhoz ily közelégedben
A róza — elpirul....

És pirulása azt mutatja:
Hogy néked elsőbbséget ad,
Hogy a virágok királynője
Nem ő: de a te ajkaid!....

Igy andalgok; száz kedves képet
Teremt csapongó képzetem,
S mindazt terőlad, távollévő
Szép angyal: lelkem, életem!

Te is gondolsz rám, tudom én azt,
Hisz megmondják a csillagok,
Kivált az a kék fényű, mely ott
Távol, kelet felé ragyog.

E fényes csillag most az én szép
Imádottam, szerelmemem:
Mert legközelebb ragyog tehozzád
Kék sugarával — édesem!

Thali Kalman

Hangverseny a Sultán palotájában.

E kis töredéket Adelburg ur, a jeles hegedűművész szíveségéből közöljük, egyszersmind alapos reményünk van, hogy művészi körutjából több érdekes vázlatot közölhetünk olvasóinkkal.

* * *

Nagyon elfárasztott az európai kalandozás, és minthogy magam is keleten születtem, Bécsben hajóra ültem, hogy Konstantinápolyig evezzem.

Fivéremtől a Duna torkolatánál váltam el, — én a Bosporus felé, ő a fekete tengerre utazott; de megvigasztalt a gondolat, hogy rokonaim körébe megyek, kik az itteni követ-ségnél voltak alkalmazva.

Néhány napi nyugalom után megint fölzaklatott a szenvedély, hangszeremet nem hagyhatam, barátaim, ösmerőseim itt is zaklatának, s ekkép történt, hogy egy napon az osztrák követségi palotában töltök el egy feledhetlen estet, s ugyanakkor kapám meg a követ urtól azon kegyes ígéretet, hogy a Sultán előtt is megjelenhetem, minek ingerét csak az foghatja föl, ki a keleti udvar varázsköréről annyit hallott elbeszélteni, mint én.

Az engedély nem sokára megérkezett, július 21-ikére volt kitűzve a megjelenés, H. ur, a második tolmács adatván mellém kísérőül, ki a legnagyobb előzékenységgel vezetett be a sultán palotájába.

Este felé három evezős követségi csónakon szálltam a tükörsíma tengerre, és Bujudkeré-

nek bájos öléből két órai evezés után esti fél nyolczkor, törökül tizenkét órakor, értünk a dalma-bagtschi fehér márványpalotához, hol egy bámulandó nagyságú váróterembe léptünk, ugyanott még teljes egy óráig gyönyörködve azon szép látványon, minden a lenyugvó nap sugarai utóljára aranyozzák meg a sima tenger hullámai.

Később Negib basa, a sultán zenefőügyelője, keresett föl bennünket, sajnálkozva jelentvén ki, hogy itt nincsen zongora, melylyel hegedűmet kísérhetné valaki, azonban reméltem, hogy ennélkül is elég sikert aratokok.

Negib basa ezután utasításokat adott a mellözhetlen szokásokra nézve, s fél órai várakozás után a palotának azon részébe vezetettünk, hol a Sultán tartózkodott. A palotának e részét a másik szárnyhoz gyönyörű ültvényi kapcsolá, mely légszész által volt megvilágítva. A kert egészen európaival volt rendezve, valamint azon terem is, hova egy oldal-lépcsőn vezetettünk, s a mely egészen európai szényegekekkel volt berendezve.

Mielőtt megnyílt volna előttünk a sultán terme, a szolgálattelvő tiszték tölték el velünk az időt, egyszersmint hegedűmet készítém el a szokatlan „üt kö z e t r e,“ melynek tanuja a nagy hatalmu török Sultán leend.

Tíz órakor, vagy a török számlálás szerint, fél háromkor jelenté egy kilépő szolgálattelvő tiszt, hogy ő fölsége a nagy teremben várakozik, — mire még egyszer rendbeszedtük feké nyakkendőinket, s egy beszönyegezett csarnokon keresztül beléptünk a ragyogón ki-világított márványterembe.

A Sultán egy olasz kandallóhoz támaszkodva fogadott, s miután a szokásos három bókot elvégeztük, ő fölségéhez tíz lépésnyire közeledék a tolmács ural. — Számunkra két szék volt rendezve, mi azonban a szék mögött maradtunk állva, s én hegedűmön egész álló óráig játsztam megnyugvás nélkül. Már fáradt valék, de mégis folytatomon kelle a zenét; mert addig el nem szabad hagyni, míg a Sultán erre engedelmet nem ad.

Végre a szolgálattelvő tiszt jelt adott, s mi néhány másodpercig szótlán álltunk helyünkön a „Sultánok sultánja“ „az ég fia“ és az „az uralkodók uralkodója előtt.

Midőn a terembe léptünk, az uralkodó igen elkomolyodott volt; a zene befejeztekor már egészen kiderült, és már a zene alatt észrevettem a hatást, midőn koronkint fejének meghajjtásával értet, hogy tetszését megnyerem sikerült. Azt is észrevettem, hogy míg én zenéltem, az átellenbe eső óriástükörbe pillantott, állást változtatott, fején a fezt nyalkábra helyezte, végre karikaszemüveget illesztvén egyik szemére, valóságos európai szokásint nézegetett felénk.

Néhány másodperc múlva H. urat szólítá meg a Sultán, játékomat rendkívülinek jellemz, különösen kiemelvén a török dallamot, melynek jól eltalált szelleme ő fölségét nagyon megragadta.

Midőn kinyilatkoztatám, hogy atyám a követségnél levén alkalmazva, itt születtem, s úgy félig ő fölségének alattvalója is volnék, igen természetesnek találtá, hogy a török zenét már gyermekkoromtól ösmerem.

Ő fölsége részvétellel kérleze, hogy hány éves vagyok? meddig tanultam, míg ily tökélyre

vergődtem? végre némi tréfával mondja, nős vagyok-e? Midőn erre tagadólag felelék, kérdé nem szándékozom-e nősülni? mire azt válaszolám, hogy élettársam mindenütt követ, s attól el nem válhatok; mert ez az én hegedűm.

Mosolylyal fogadá nyilatkozatomat, s annyira kegyes lón, hogy egyik szerzeményemnek ajánlatát is elfogadá, s felém fordulva, háromszor mondatá: „pekei“ „pekei“ „pekei“, — azaz: helyesen.

Ezen pillanatban lépett be Negib basa, a Sultánnak egyik kedvence, s ő fölsége kívánta, hogy a török dallamot a „zene ösmerő“ basa előtt is játszam el. Ez nagy kegyelem volt; mert az ismételtetés a Sultán teremében vajni ritka, és töröknek e kitüntetés sohasem adatik meg.

Mint később megtudám, a harem hölgyei a szönyegfüggönyök mögötti rácsozat mellett hallgaták a zenét, minthogy a „hitetlen“ek nem méltók arra, hogy szemüket hozzájuk emelhessek.

Két héttel később ő nagyméltósága, az osztrák követnél levén vendégképen, midőn az ebédhez ülnek, szaltalkodm alatt lélem a „Medschid“-rendet.

Természettan.

A vándor-sáska

(Acridium migratorium).

(Folytatás.)

Ha a süker nem volna kedvező, javalva volna ugyan a töltést mötöttebben készíteni, de e költséggel készítesük meg ezt:

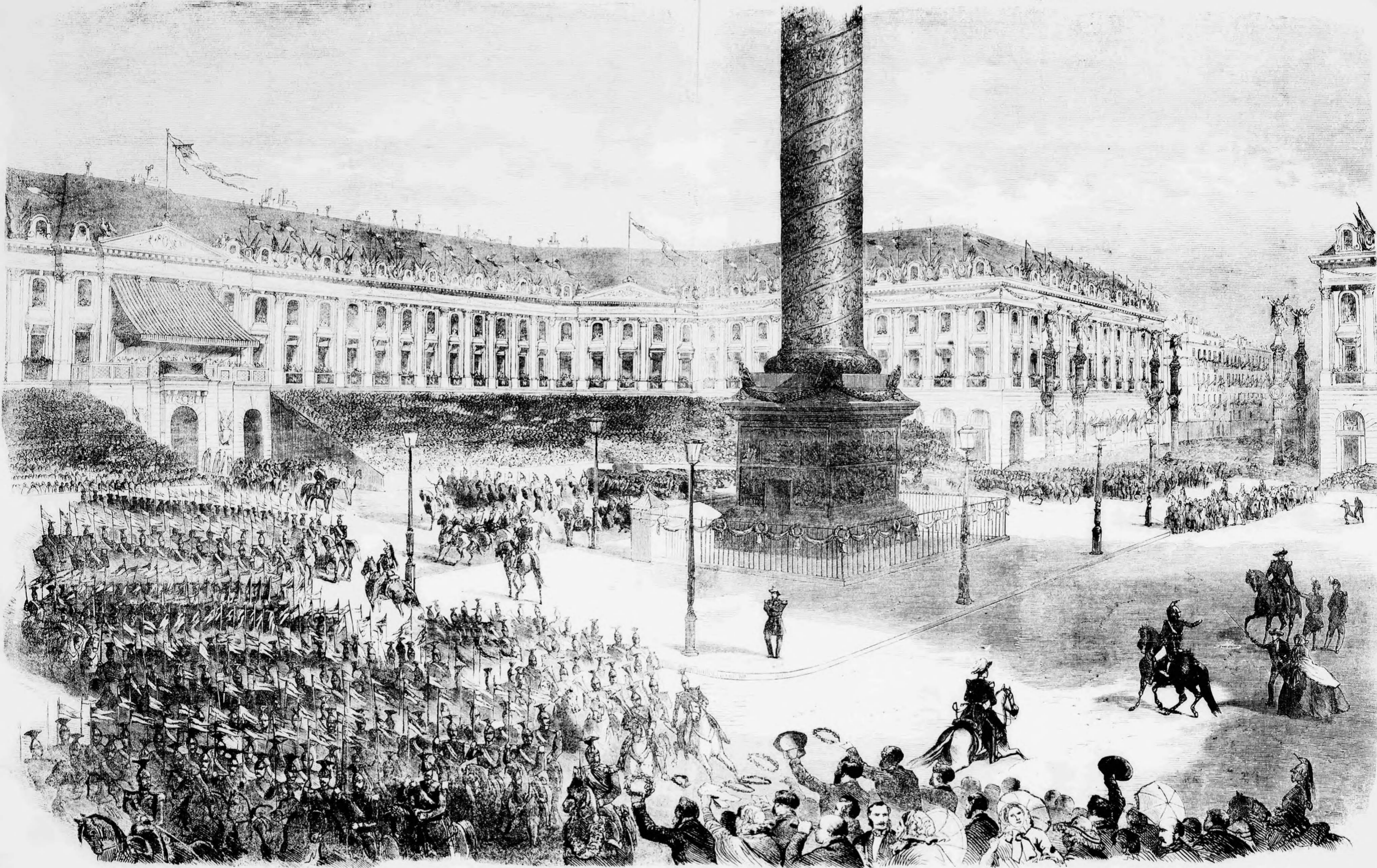
Rp. Olei sabinæ dr. duas

Pulv. frond sabinæ unc. semis.

Unguenti hydrogyri cinerei unciæ duas.

ezt annyi mennyiségű terpetin olajjal kell folyóvá tenni, mennyit előbb szükségesnek találtunk a fecskendővízhez adni, s legjobb, ha úgy fecskendjük a tömeg közét; de az én bizalmam oly nagy e szerhez, hogy ha az olvadékba csak kődarabokra tekint rongyokat, vagy papíradarabokat mártunk is, s ezeket dobáljuk a sáskatömeg közé, tovább illanik biz az, mihelyt e korbely golyók szaga felmerül, pedig ez az adag, melyet feljegyeztem, egy fűcskendővízre bizony csak homeopathice van adva; mert tartózkodtam, s figyelembe is ajánlom, hogy az oleum sabinæ-nek ára van, nagyobb mint rögtön gondolhatnók. — Hogy mit mivel az ajánlott szerünk, megpróbálhatja, igen kis adagban az, kinek sok balhája van: láthatlan mennyiséget vévén oda, hol a balhák alkalmazatlankodnak: nyugodt napja leend. Így jár, ha poloskák ellen viszi kísérletbe, így mindent. De az ily apróbb esetekre elég a fenyjegyzett mennyiségnek csak egy negyedét megcsináltani.

A vándorsáska állat, ömzogásban nyilatkozó élet, s az ily életnek alap-eleme az élyen: a sáskának piacza, élés-tárháza a zöld természet, ide vándorol messze földről; ezért hagyja el hazáját, szálltötte földjét, kutatandó a tért, mely fáradalmát jutalmazza bőven és gazdagon, mert roppant nagy a család, melyet kevés nem tud kielégíteni: élnie kell természet-törvény szerint, mert teremte van; s a teremtménynek törvényszerűen el kell helyét a teremtmények között foglalni: mozognia, élet-

AZ OLASZHONI HADSEREG DISZMENETE A VENDOME-TÉREN AUGUSZTUS 14-ÉN.

szükségeit életveszélyek közt is be kell szereznie; mert erre eszközök, s az eszközökkel elérhető képesség adatot; nincs életében egy pont, honnan segédkezhet várhatna, nincs életében egy barát, ki elébe tálna, vagy egy harmatesőpöt nyújtana tikkadó állapotában: ép vagy nyavalgó, vesznie kell, ha életszükségeit maga nem teremti elé magának. Az oktan állattól kívánjuk-e meg, hogy saját érdekét áldozza fel érettünk? tőle követeljük-e, hogy éljen, de másnak kárt ne tegyen? — az egész természet tárva előtte, ép azért szánandó a sáska is, hogy neki jutott a legtöbb tilalomfa, mely kimutatja, meddig neki a határ e végtelen mindenségben: tenyészhely, és a zöld természet minden, a mivel a sáska szabadon rendelkezhetik: s oh pedig beh sok van e kettőn kívül még abban a nagy természetben, a mit a sáskának örökre nélkülözni kell, s úgy tekinteni, mintha a természetben nem is volna Bizony nem esdú, ha ily korlátolt lélettörvények közt feltalálván a tért, hol ő korlátlan, mohón esik neki, s mint lélettörvénye hozza magával, becsületesen letarlózza a tért.

Mért pusztítja épen a zöld természetet? azért, mint előbb mondtuk; mert életének alap-eleme a z é l e n y, ezt pedig a zöld természetben bőven találja, mert nedvdűs, s a nedvben legkisebb rész az, a mi nem éleny: és ha az élet alapjához más uton-módon férhetne, a világról sem bántaná telkeinket, de mivel csak úgy juthat hozzá, ha befalja a zöldet, s abból saját életmunkássága által az élenyt kikallózza, törvényszerűen kigyártja: hiszen lám munkáját végezve, a zöldet visszalöki határunkra, (salak) csak azt a parányi jót, mit kigyártott belőle, tartja meg magának: A sáskát is illeti a nagy parancs: fáradtsággal és verejtéssel keresd kenyeredet, és pedig nyomatosabbán illeti a sáskát, mint minket; mert nyomor és lázári állapotban nekünk más adja szánkba a tápot; de a sáskával ez a jótékony-ság soha nem történik.

Daczára mindezeknek elhiszem mégis, elegen vannak közöttünk kik teremtménylétükre kérdőre veszik a teremtőt: mért alkotá a vándorsáskát? szerencsétlen teremtmény, lelked háborában feleded, hogy midőn a sáska letarlózza telkedet, hány millió rovárnak tojását semmisíti meg, melyek a jövő évben kikeltek volna; s felszámálhatlanul irtózatóbb kárt tettek volna nem csak a te telkedben, nem csak egyes határban, hanem hazánk egész földjén, minek következtében nem csak ma roknai vagyonod; hanem életed, sőt a közös éhség nyomorában földünk egész emberisége vesztetett volna; nyugodjál meg szerencsétlen teremtmény: a ki a sáskákat alkotá, alkotója az mindnyájunknak, és az tiszta szeretet: fedd, ostoroz egyk kezével, de a másikkal ostorának fájdalmas helyeit kötögeti, s az imen áradó gyógyulás visszatekintet az imáandó gyógyászára, és elismerteti, hogy minden, a mit tett, bölcsen tette.

Nem következik ebből, hogy a határunkba csapott vándorsáska tarlózatait csipőre görbített kezekkel télen nézzük: ha lecsapott, minden módot el kell igenis követnünk, hogy tovább rezzentsük, ha jól lakott, menjen tovább csipegessé főt ott is. És ha a vándorsáska üldözésében más cselünk van eméll: minden iparunk mellett meg fog az hiúsulni, mert az al-

kotó mindent bölcsen alkotott, és ha mi ezt nem látjuk-át, vagy nem akarjuk átlátni, mit sem fordít a dolgon: mert a teremtés fenséges munkáját miattunk s kedvünkért nem fogja újra alkotni; mert ha újra alkotná, s ebben magát a mi eszünkhöz alkalmazná, az új munkában aligha fellelők a tiszta szeretet. Ha a vándorsáskákat mindig felreztetjük nem csak, hanem a lecsapott családot határunkon egyes-egyig agyonverjük is, vándorsáska mégis fog lenni mindaddig, míg a természetben más és egyéb teremtmény is elfoglalt helyéből végké ki nem mozdítatik.

Ismételtem fenebbi szavaimat, miszerint az ajánlott szert a vándor-sáska természete ellen eddigelé nem használtam; de rajzoltam, mit keres a sáska a zöld természetben; azt is, hogy a mit itt keres, azt az ajánlott szerben nem találja úgy, mint a rokonság törvénye követelik: van okom a hasonló esetekről a sáskacsaládra is, mint a rokonság törvényei követelik: van okom a hasonló esetekről a sáskacsaládra is átszarmaztatni: daczára ennek, kérem mégis az ajánlott szert úgy tekinteni, mint tisztán projectumot, mint kísérlet alá méltó ajánlatot.

P. L. J.

Dinnyemultság.

Uj-Pestig omibuson, Palotáig gyalog, onnét Pestre vasuton: összesen kilencvennégy krajczárért.

Épen tizennégyen indultunk el Pestről egy négy lovas társas kocsin, azon gondolatlalt, hogy a mi kocsin akkor áll keszen, mikor mi parancsoljuk; de minthogy a magyar ember dolgába mindig beleszólt a sors is, Uj-Pesten elakadt a mi kocsin, és mi kénytelenítettünk a falun végig gyalogolni.

Valamelyik társunk megtudván, hogy társaskocsin saját terhe huszonhét mázsa, számolgatni kezdé még a tizennégy utazónak nehézségét is, hogy így összeadván az összeadandókat, és tekintetbe vévén a hegyet és homokot, a négy lónak erejére úgy ossza föl az egészet, hogy a kocsinak elakadása természetesen magyarázat által legyen megfoghatóvá téve; de a többség valamely titkosabb okot keresett, azt gondolva, hogy valamint egykor Jónás miatt súlydezett a hajó, úgy itt is valami hasonlóknak kellett megtörténni; épen azért névszerint szólítván fel mindenkit, kerestük a Jónást.

Tíz név között még nem találkozott Jónás, — a tizenegyedik Tamás volt, és majdnem azt hittük, hogy ezt kell a homokra kitenni; de bezeg elbámultunk, midőn az utolsó háromnak keresztneve szórl szóra: G á s p á r, M e n y h á r t és B o l d i z s á r volt. Most már meg volt fejte a titok, miért akadt el a huszonhét mázsa társaskocsi? tehát kifizetvén a kocsi, fölmentettük a további fáradtságtól, és gyalog ballagtunk tovább, hogy utazásunk hasonló legyen az egykori három királyéhoz. Egyik vándorunk táskájában a negyedik király is megszólamott, tudniillik: a makkkirály, s még kiun a győpön megbirkóztattuk a makkfilkóval.

× Midőn Palotára értünk, szólt a jó magyar nóta, s a vidám fiuk a hölgyeket a győpön táncba kapták. Vége lett itt a nagyságos titulusnak, alig hogy megszólamott Bunkónak ke-

zében a hegedű, magyar emberekkel lettünk; áztán egyik járva, a másik néve a szép magyar tánczot a fák árnyékában, eszünkbe jutott az a kevésből álló titok, mit ha tud valaki, szelet foghatat a magyar emberrel. X

Az árnyékban elszótt asztalokon készen állt a cipő, és a fölhalmozott fakanalak megmagyarázták a fesztelenséget, utóbb pedig garasos bugylikkal elfogyasztattuk a pörköltet.

Mindenki gazda volt, és kínálgatta urimágát, biztató csak a zene volt, és később a nemzeti színházi kardal. De szépen emelkedett ajkairól az ének; s egynély nótát az angyalok is meghallhattak; mert a szabad ég alatt nem zárta el előlk a padlás.

Hazamenet a gőzkocsira ültünk; de nagy szomorúságunkra Gáspárunkat eltévesztettük, s minthogy még a kocsiablakon keresztül is kiabáltuk, utánunk minden kocsiaban Gáspárt kiabáltak, míg végre a mégérkezésnél csakugyan megleltük.

Igy lett vége a dinnyemultságunk.

Á r p á d.

Ha Attilában bámultuk az emberen túli lényt, kinél a harc ezélja maga a harc volt, és nem szerezni jött, Árpádban elismeréssel kell fogadnunk az embert, ki népének hazát és jövednöt alapított.

Bátran nevezhetjük őt hazánk legnagyobb státusférfiának, kinek hódítása nem mulékony győzelemi mámor a nemzet történetében, hanem kezdete a századokra biztosított új életnek.

Apja, Almus csak bevezette a honba népét, a megszerzés nagy műve fia számára maradt fenn. A vezéréhez hű magyar nép párszár emelte Árpádot, s ekkor kölcsönösen hűséget esküdtek egymásnak, a nép a fejedelemlnek s a fejedelem a népnek.

Egy pusztá hódítónak nem lett volna e föld megszerzése nehéz mű. A magyarok hét vezérre osztva 216 ezer harcost számláltak, a kunok hét vezéreinek serege, s az Etelközben letelepült magyar-kabar nép e számot még egyszer annyira szaporította; ily haderővel könnyű leendett Magyarhont akkoriban legyőzni; de Árpád nem akarta nemzetét pusztító vérsz gyánádot mutatni be azon népeknek, kikkel majdan együtt keljen élnie, nem akart égetni, gyilkolva jelemni meg a már akkor mivel Európában, tudva ősei példájából: hogy a pusztá erőszakon alapult hatalom nem tart soká.

Az Attila országaróli rege elég ok lehetett népének azt örökségül visszakövetelni s fegyverrel elvenni; de nem volt elég Árpádnak, kinek lelke a jövő századokba látott.

Megvonult eleinte békeességben azon kis földrészen, mi a Tisza és Sajó között van, mit szomszédai önkényt engedtek át a békében szelid, barátságos népnek, s titkon félkeze tartogató nem ismertett hatalmát, míg az európai fejedelmek valamelyike szomszédjaival hadba keveredve őt segélyül hivadnja, s jogot szerez számára azokat legyőzni.

Nem sokat kellett várnia, azon időben a fejedelmek nagyon könnyen készen voltak a harcra, először Leo byzanci császár, majd Arnulf német fejedelem hitta őt segélyül, és ő soha sem támadott, hagyta magát megtámadni azoktól, kikkel harcolni akart: s mi-

HIRDETESEK.

A „Két garasos ujság“ előfizetői

közül azok, kik 1858-ik évi oktobertől egy évre fizettek elő, a „Képes ujság“ 6-ik számával lesznek kielégítve, s azért tisztelettel figyelmeztetjük őket, hogy a hátralevő négy hónapra

három forint 93 krral fizethetnek elő;

a kik pedig a „Két garasos ujság“-ra fél évre fizettek elő, szeptember végeig kapják a „Képes ujság“-ot, azontul sziveskedjenek az előfizetést megújítani

két forint 62 krral.

Ezen összegeket a következő czim alatt tessék beküldeni:

WERFER KÁROLY-nak

Pesten.

Pesten, a lipótvárosi gyógyszerárban

„Szent Istvánhoz“

Józsefútr, 10. sz. a. következő nevezetes cikkek kaphatók:

Chinai hajfestőszer,

egy üveg 2 frt. 50 kr. austr. ért.

E szerrel szemöldököt, haját és szakállt tartósan festheti a leghalványabb szőke és sötét-szőke szintől kezdve sötét-barna és fekete színig, a színvegyületeket hatalmukban bírván; mindenkor befésülés után e szerrel a haj egy arányos sötétebb lesz. Ezen vegyíték minden veszélyes részekről szabad. Az eredmény meglepően szép; így p. o. a szem több jellemet és clevenységet nyer, ha a szemöldökök valamivel sötétebbre festenek. A festőszer egy üvegben van és nem adatik tokban, egyszersmind a czim a használati utasítás alatt találhatik, s az üveg e czimmel le van pecsételve, mire figyelmet fordíttatni kérek. A feltűnően szép színek, melyek e szer által előhozottak, minden eddig felhozottakat felülmúlják.

Bajusz-növesztő-kenőcs,

egy selenzeca 2 frt. 80 kr. a. ó.

Nevezett kenőcsből naponkint reggel egy szer két háromszemeyi az illető szakállhelyekre gyöngéden bedörzsöltetik. Az eredmény oly nagy, hogy már 16 éves fiatal embereknek is, 6 hónap alatt, teljes tömöny bajusz vagy szakáll áll elő. — A biztos sikerről a gyár kezesedik.

LILIONESE,

az orvosi ügyek porosz kir. ministeriuma által megvizsgáltott, s azon sajtósággal bír, hogy a bőrnek ifju frissességét újra visszaadja, s minden bőrtisztatlanságot, mint szeplőt, bőrfoltot, visszamaradt himlőfoltot, pürsenést, száraz és nedves bőrzuzmókat, nemkülönben orrvörösséget, akár fagyás akár a vér tisztatlansága által okozottat az, és a bőr sárgaságát eltávolítja. Használata, mely 14 nap alatt beáll, a gyár kezesedik, s nemsikerülés esetében a pénzt visszafizeti. — Egy üveg ára 3 forint austriai érték.

Keleti szőrvesztőszer,

egy üveg ára 2 frt 50 kr. austr. ért., eltávolítja a haját a hol az nem szivesen tartatik, 15 perc alatt minden fátalomb, és a bőrtől veszélyes következés nélkül. A bajusz, a férfiú disza, a nőnemnek épen ellenkezője; ennek, valamint az igen mélyre nőtt homlokhajának, vagy az összenőtt szemöldöknek eltávolítására is nincs ennél jobb szer. Az eredményről kezesedik a gyár, s nemsikerülés esetében a pénzt visszafizeti.

Postán küldve 50 krral több küldendő a becsomagolásért, különben nem fog elszállíttatni.

(3)—(3)—*

Photogen- és photogen-

LÁMPA-RAKTÁR.

Photogen (hydrocarbure, szénvízleány), mely azonban el nem cserélendő más új találmány világítószerekkel, **mindenennél világításra** legjobbban ajánlható; és fehér lángjának **rendkívüli világítása, nagy olcsósága,** de leginkább **hosszu ideig tartó égése** által a répaolaj és más efféle világítószerek fölött az elsőséget méltán megérdemli.

Egy font valódi photogen 5" széles bélel, mely két stearingyertya lángjának erejével bír és 54—56 óráig is elég, keril 46 uj krba; emel-fogyva **egy órai világítás** körülbelül 1/3 uj krba keril, oly lámpáknál pedig, melyeknél a bé! 7" széles, 38—40 óráig ég; miközben hét stearingyertya világító erejét ömlesztí szét magakörül, **egy órai világítás** mindamellert csak 1 1/3 uj krba keril.

A photogen-lámpák mindenféle neme nálam nagy választékban és a legúj-tányosabb gyári áron megszerezhető; az utasítás figyelembevételével kezelésük igen tiszta és kényelmes.

Illatos photogennel szinte szolgálhatok.

Mintán a **bécsi es. k. légszusz-lámpagyár, melytől én** ezikemet veszem, az ősz és tél folytán teendő nagy számú megrendeléseknek állg lesz elégem tehát, felkértem a t. cz. közönséget, hogy nagyszámú lámpák vagy utzalámpák szükségése esetében, azt velem idejében tudassa, hogy a kellemetlen hátráltatás elkerültessek.

NADLER J. Wm.

es. kir. szab. nagykereskedő, Zrínyi-utca 9. sz. a.

(17—12—1)

M A R M A K I. S.

nyilvános főtanodája

és magán-, kereskedelmi-, tan-, s nevelő-intézete

Tanintézetembe oly tanulókat veszek fel:
a) Kik a **reáliskolára, gymnasiumra**, vagy végre a **kereskedelmi iskolára** képződnek.

Ezek a felvételnél egy az előismereteiknek megfelelő főtanodai osztályba soroztatnak és kileptük után **államérvényes** bizonyítványt nyernek, melynek kiszolgáltatására az intézet fel van hatalmazva.

b) Azok, kik a három **alrealosztályok** egyikébe felvételre alkalmasak; a tanév végével egy nyilvános pest-budai reáلتanodában vizsgát teendnek, hogy államérvényes bizonyítványban részesüljenek.

c) Tanulók, kik a **kereskedelmi pályára** adják magukat, jövő hivatásukra teljes kiképzést nyerhetnek; a tanfolyam a felveendő tanuló előismereteihez képest 1 egész 5 évfolyamban áll.

d) Az intézetbe, melyben a növendékek mindennel ellátva és jövőnd hivatásuknak megfelelő nevelést nyernek — az említetteknek kívül végre még oly növendékek is felvételnek, kik más **nyilvános tanodát** látogatnak; ezek után a szükséges ismétlési oktatásban részesítetnek, hogy tanulmányaikban jó sikert biztosítsanak számukra.

Az october 1-jén kezdődő új tanévrei felvétel történi k. évi szeptember 21-től naponta 8-tól 12 óráig délelőtt és 3-tól 5-ig délután, azonban előleges bejelentések az intézet vagy a tanodabai felvételre már most is tétethetnek.

A különféle osztályokra meghatározott tantárgyakon kívül még a **franzzia angol és olasz nyelv** tanitaitik. A növendében felvett ifjak a t. szülők ki-vánatára a **zenében, énekben, táncban uszasban és testgyakorlatban** is oktatattanak.

Bővebb tudósítást nyujt a program, melyet kívánatára szivesen kiszolgáltatok, vagy postán a kívánt czimre küldök.

MARMAK I. S., igazgató.

(15—3—1)

Schuler Ferencz

gyakorlott ve-gyész

és tulajdonosa több es. k. kizárólagos szabadalomnak, épen most nyert szabadalmat egy új általa felfalált valódi

plántanövény-olajra

mely a haj szépitésére, fontatására és gyors fekete szinezésére igen alkalmas. Egyszersmind sikerült neki több vegyteni kísérlet által egy olyan Vénus-port felfalálni, melynek következtében a hajt — habár vörös vagy szürke volna is — 6 órai használat után egészen feketére festheti, a nélkül, hogy azért a szín tartósságban legkisebbet veszítene.

Megszerezhető ezen új találmány saját házában Teréz-város nyári-utca 23. sz. alatt, vagy pedig a harminczad-utczában lévő raktárában. (18—3—1)

Fontos jelentés mindazoknak

kik alsótesti sérvben szenvednek.

Osztetzky Ferencz fűszerkereskedő Pesten a váciutczában

„a vörös rák“-hoz, 3 ft. 68 kr. o. é. bérmentes beklédése mellett Magyar-és Erdélyhon számára megbízásokat fogad el a mind kül-, mind belföldön számtalanszer megkísértett és alótesti sérvreke mindig jó hatásnak tapasztalt gyógy-szerre, mit alantab álló bizonyítványokkal is támogathat, melyek a kigyógyítottak részéről hálájuk jeléül **Dr. Krüssy Aithernek Galsba** (Hélvéczia) küldettek.

Bizonnyalat.

Alulírt ezimeit bizonnyatom, hogy 15 évig szenvedtem alsósevrben, és ámbár csak három hónapig használtam az ön által ajánlott kenőcsöt, mégis ezen bajom-tól folytonos nehézs munkálkodásom daczára is egészen megszabadultam. — Isten áldja meg önt ezen találmányáért.
Pest, Sept. 28. 1858.

Ahlhaus Jakob,

lakatos-mester Ó-Budán 235. sz. a. 56 éves.

Bizonnyalat.

Ifjúkorom óta kettős sérvemben szenvedtem, és Isten után önek köszönöm, hogy kenőcsének használata után ezen bajom megszűnt. Fogadja köszönetemet.
Monor, October 15. 1857.

Gáál József, ügyvéd.

Bizonnyalat.

En ezimeit bizonnyatom önek, hogy 6 éves fiam (Gergely, ki már születése óta brok-sérvben kínlódott, az ön kenőcsének hat hetet használata után ismét tökéletesen visszanyerte egészségét, miután két év óta a sérvnek semmi nyoma sem mutatta magát. — Isten áldja meg önt találmányáért.
Pest, Márczius 3-án 1859.

Haldinger György,

vendéglős Pesten, Józsefváros, keuderutca 7. sz.

(20—12—1)

GEIBEL ARMIN könyvkereskedése Pesten (Kristóftér 4. szám),

mely egyszersmind Magyarhonban egyedüli raktára a cs. kir. katonai földrajzi intézet által kiadott

minden ország térképei és tervrajzainak

ajánlja a következők ép oly jeles, mint értékteljes térképeket, melyeknek teljes jogzárka ingyen szolgáltatik ki. **A magyar térképek**, melyek a legnagyobb figyelem és tökéletesség által kitűnők, különösen méltók a figyelemre: **Magyarhon közigazgatási térképe**, színezve nyomott alappal, a hiteles közigazgatási beosztás szerint 16 lapon; melyekből eddigleg 8 lap jelent meg, s névszerint: a Debreczen, Szolnok, Kocsakemét, Buda, Pest, Székes-Fehérvár, Munkács, N. Szathmár, Erdély, Pozson, Szege, Arad, a Vajdaság, Pécs, N. Kanizza, Horvátország, Skalizt, sat. kerületeket tartalmazza. Egyes térképek ára 1 ft. 25 kr.

Magyarhon utitérképe 9 lapon 3 ft.

Banát utitérképe	50 kr.	Horvátország utitérképei	50 kr.	Oláhország utitérképe 3 lapon	75 kr.
Slavonia utitérképe	50 kr.	Erdély utitérképe 2 lapon	1 ft. — kr.	Dalmácia utitérképe 2 lapon	1 ft. — „

továbbá külön megyei térképek:

Esztergom, Liptó, Szepes, Moson, Veszprém, Fehér, Zólyom, Tolna, Baranya, Arad, Komárom, Szabolcs, Ung. Árva-Thuróc. Heves Abauj-Torna, Borsod, Felső- és Alsó-Nyitra, Pozson, Sáros, Gömör, Trencsin, Észak-Bihar, Nógrád és Zala megyék. Minden egyes térkép ára **25 kr.** színezve **35 kr.** **Nagyobb kiadásban:** Békés-Csanád, Dél-Bihar, Sopron-Győr, Bereg-Ugocsa, Szathmár, Pest-Pilis, Bars, Honth, Vas, Somogy, Máramaros megyék, **egyenkint 35 kr.** Színezve **50 kr.**

Pest-Solt, Csongrád, Szolnok, Jászság és Kunság, egy igen nagy lapon 50 kr. — Színezve 75 kr.

Mind a 38 megyei térkép együtt 10 ft. 85 kr. Színezve 15 ft. 35 kr.

(10-3-2) Vidéki megrendések 10 kr. költségszállítási beklüldése mellett fára göngyöltve, a legpontosabban, postai uton teljesítenek.

(14-3-1) A fenyőgáz (Pinolin) világítás.

Azon számtalan világító anyagokat, melyeket jelenleg használunk, az ugynevezett fenyőgáz (Pinolin) nem csak tiszta és fehér lángja, s legegyszerűbb bányászati módja által felülmúlja, hanem olcsóságáért az elsőseget, rövid léte alatt már is meggyerte, minthogy egy font ily gázból 5272 ujkrajval egy lámpában oly világossággal mint 2 milliyerény a egyven óráig ég. Mellettek rajzon látható, egy bronz mérsékltő és gyertya lámpa. Ezenkívül találhatók mindenféle iten nem említett, istáló, mérsékltő, olvasó, kerti, konyha, gyári, függő lámpák és luszterek mely utóbbiak különösen kávéházak, vendéglő, salou és általában nyilvános épületekbe alkalmazhatók.

Raktárban a T. cz. közönség szemlédetére több lángok égneek.

Vidéki megrendések azonnal és olcsón szolgáltatnak.

Prix Imre,

Feldunasor 12. sz. a két szecserenhez Pesten.

(12-4-2) LANG M. PESTEN,

nagyhid-utca, b. Sina-házban 2. sz. a az angol királyi szálloda mellett, ajánlja színty nagyban mint kicsiben, legjutányosb áron szép és dús választékú **belföldi, szász, angol és francia porcellán és wedgwood**, asztali, thea-, kávé-, esemeg-e-dényeit, fényüzési czikkeit, pipere- vagy mosó asztali díszruát, vendéglők, kávéházak, gyógyszerárak és vegyészai szerműhelyek számára való készületeket, továbbá az általános kedvelt

bécsi köednyét és szürke köedényzikkéket.

Mindenféle megrendések elfogadtnak, s a legrovidebb idő alatt legjutányosb árért teljesítenek

Vidékre való elküldéseknél: a gondos elpakolás, valamint a gyors, biztos és minél kevesebb költséggel járó helyszállítás iránt legjobban lesz intézkedve.

Pezsgőbor-jelentés.

Idestova 14. éve már, hogy kőbányai és szádi borból oly pezsgőt készítenek, mely eddigél is, mint legjobb magyar gyártmány kitűnő elismerésben részesült, oly annyira, hogy a fogyasztók nagyobb része nem tartá többé szükségesnek a külföldi háromszoros áru gyártmányért a pénzt kiadni.

Az utóbbi évben kísérletet tettem érmelléki borból is pezsgőt készíteni, mely bor a fent említett ezdl kivételére oly jónak bizonyult be, hogy készetve érezem magamat az illető borismerőket és fogyasztókat tisztelettel fölhívni, hogy legyenek szivesek ezen bort megízlelni; megjegyezvén egyszersmind: hogy ezen borból egyes palaczkok kis rakoldádkba téve, oly helyekre, melyek Pesttel vasut vagy gőzhajók által összekötötésben vannak, leguagyobb sziveséggel elszállíttatnak.

Alantabb meghatározott árak csak egyes palaczkokra érvényesek; 25 palaczk megvételend külön leebb szállított árak határoznak.

Egy palaczk érmelléki, szádi és kőbányai borból készített leguagyobb pezsgőnek ára	1 ft. 50 kr.
Egy palaczk 2-od rendű pezsgőnek	1 „ 40 „
„ 3-ad „ „ „	1 „ 30 „
„ kis palaczk 1-ső „ „ „	— „ 80 „

A szállítás, akár postán, gőzhajón vagy vasuton történjék, bérmentes.

Továbbá nyilvánítom, hogy azon borfajták, melyekből én a pezsgőt készítem, saját kőbányai pinczéből vannak véve, még pedig olyan, borokból, melyek értéke tiszta minőségben eladva, 12-20 ft.

ÉDER F. M.

fűszer és borkereskedő Pesten.

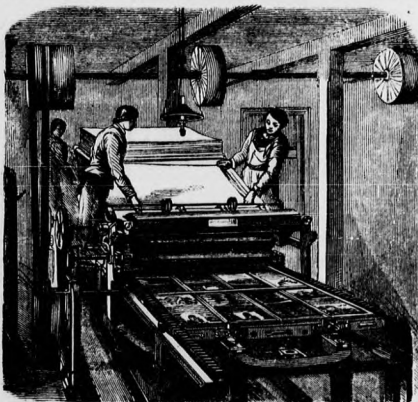
(19-3-1)

Werfer Károly,

KÖNYVNYOMDÁJA

„GUTTENBERGHEZ“

Pesten, feldunasor, gr. Nákó-házban 10-ik szám alatt.

Elvállal mindennemű tudományos, szépirodalmi, képes és díszmunkát; valamint művészeti s kereskedelmi munkák színes, aranyozott, vagy fekete nyomását: egyszersmind időszakos folyóiratok, és napilapok kiállítására is teljesen föl van szerelve. E nyomdával egyesült

HASKE és TÁRSÁNAK

fametsző, dombornyomó, aczél-, réz- és kőmetsző műintézete, készít s elvállal: aczél-metszést, olajfestékes és színyomatú képeket, mindennemű dísz- és éknyomatot, arczképeket, váltókat, számlákat, czimnyomatokat, látogatójegyeket sat. sat. s mindezt a megrendelés szerint fekete vagy színes nyomásban. Készít továbbá műlemezeket írásra és vízjegyekre.

HIRDETÉS.

EGYETEMES ELADÁS

a dorottya-utcai régi harminczad épületben levő

V Á S Z O N R A K T Á R B A N .

Az alóliirt tömeggondnokság által mindenféle **vászonneműk, asztalruhák, zsebkendők és kész fehérruhák** becsáron eladatnak.

A két testvérváros, valamint a vidéki l. lakosságának alkalom szolgáltatnak most a vászonneműekhez — azoknak ujabban igen magasra szökőként áruk daczára — olcsón juthatni

(11-2-2)

A tömeggondnokság.